

هر 200 روز، يك دولت!

مقطع کوتاه مدت حکومت احمدشاه آخرین پادشاه سلسله قاجار به عنوان یکی از بی‌ثبات‌ترین مقاطع در تاریخ سیاسی ایران شناخته شده است. احمد شاه در 26 تیر 1288 پیرو خلع پدرش محمدعلی شاه از پادشاهی در نوجوانی جانشین وی شد و در نهم آبان 1304 که با تصویب ماده واحده‌ای در مجلس شواری ملی، سلسله 146 ساله قاجار منقرض شد، از قدرت خلع شد. وی در 5 سال آغازین این 16 سال نوجوان بوده و هنوز به سن قانونی نرسیده بود و اداره کشور بر عهده ریش سفیدان قاجار قرار داشت و 5 سال پایانی آن نیز مصادف با تحولات پس از کودتای رضاخان بود و طبعاً تأثیرگذاری احمدشاه بر تحولات کشور به حداقل رسیده بود.

اولین نخست‌وزیری که در دوران حکومت احمدشاه به قدرت رسید، محمّدولی‌خان سپهدار تنکابنی بود که در اول مهر 1288 یعنی حدود 2 ماه پس از فرار محمدعلی شاه و جانشین شدن فرزندش احمدشاه کابینه خود را تشکیل داد. آخرین نخست‌وزیر این دوره نیز رضاخان پهلوی بود که در سوم آبان 1302 به این سمت برگزیده شد. در فاصله 14 سال میان این دو مقطع 26 دولت ظهور و سقوط کردند که عبارتند از:

کابینه محمّدولی‌خان تنکابنی (سه نوبت)

کابینه میرزا حسن مستوفی‌الممالک (5 نوبت)

کابینه نجفقلی‌خان صمصام‌السلطنه بختیاری (دو نوبت)

کابینه میرزا محمّدولی‌خان علاء‌السلطنه (دو نوبت)

کابینه میرزا حسین‌خان مشیرالدوله پیرنیا (چهارنوبت)

کابینه عبدالمجید میرزا عین‌الدوله (دو نوبت)

کابینه عبدالحسین میرزا فرمانفرما

کابینه میرزا حسین‌خان وثوق‌الدوله (دو نوبت)

کابینه فتح‌الله خان اکبر، سپهدار اعظم رشتی

کابینه سید ضیاء‌الدین طباطبایی

کابینه احمد قوام - قوام‌السلطنه (دو نوبت)

کابینه رضاخان

بدین ترتیب عمر متوسط هر کابینه در عصر حکومت آخرین پادشاه سلسله قاجار 6/5 ماه می‌باشد.

دوران حکومت احمد شاه از بی‌ثبات‌ترین و تلخ‌ترین ایام تاریخ ایران به شمار می‌رود. به دار آویختن شیخ‌فضل‌الله نوری (مرداد 1288)، ترور سید عبدالله بهبهانی (تیر 1289)، تعطیل شدن مجل دوم در پی اولتیماتوم روسیه (دی 1290) و سپس اشغال چند شهر ایران توسط قوای روسیه، به دار آویختن میرزا علی آقا ثقة‌الاسلام مجتهد بزرگ تبریز در روز عاشورای 1329 هجری قمری (دی 1290) توسط نظامیان روس، به توپ بستن بارگاه امام هشتم (ع) توسط روس‌ها، وقوع جنگ جهانی اول و اعلام بی‌طرفی ایران و بی‌اعتنائی نیروهای روس، انگلیس و عثمانی به این اعلام (4- 1293)، تشکیل «پلیس جنوب» توسط نظامیان انگلیس در ایران (اسفند 1294) تشکیل گروه تروریستی کمیته مجازات و ایجاد رعب و وحشت در کشور (شهریور 1295) امضای پیمان 1919 (مرداد 1298) و قیام میرزا کوچک خان جنگلی علیه این پیمان، قیام شیخ محمد خیابانی (1299) و سپس کودتای رضاخان (سوم اسفند 1299) و گذاری امتیاز کلیه معادن نفت شمال به آمریکائیان (آبان 1300) از مهمترین رویدادهای دوران حکومت بی‌ثبات احمدشاه قاجار بود.

<http://www.dowran.ir/show.php?id=66042834>